

Katılımcı Kültür ve Sosyal Ağların Yakınsaması Ekseninde Seçmen Etkileşiminin Youtube Üzerinde Yansımaları

Merve PORAY GÜNEY

Doktora Öğrencisi

Maltepe Üniversitesi

Lisansüstü Eğitim Enstitüsü

İletişim Bilimleri Anabilim Dalı

melisamerveporay@yahoo.com

Özet

Bu makale, sosyal ağlardaki seçmen etkileşimlerinin değişen doğasını ve bunların siyasi iletişim ve demokratik süreçler üzerindeki etkilerini incelemektedir. Sosyal medya platformlarının hızla büyümesiyle birlikte, seçmenler artık siyasi bilginin pasif alıcıları değil, kamusal söylemin şekillendirilmesinde aktif katılımcılar haline gelmiştir. Bu çalışma, seçmen katılımının dinamiklerini, siyasi içeriğin yayılmasını ve sosyal ağların siyasi görüşleri, davranışları ve seçim sonuçlarını etkilemedeki rolünü ele almaktadır. Katılımcı kültür, bireylerin genellikle dijital teknolojiler tarafından kolaylaştırılan içerik yaratma ve paylaşma ile aktif olarak katıldığı bir kültürü ifade eder. Büyük ölçüde tek yönlü olan geleneksel medyanın aksine, katılımcı kültür kullanıcı katılımını ve etkileşimini vurgular. Bu çalışma literatürün katılımcı kültür ve sosyal ağ yakınsaması aracılığıyla seçmen etkileşimini nasıl ele aldığına yönelik tartışmaları ve video paylaşım sitesi olarak Youtube'un bu tartışmalardaki yerini incelemektedir.

Anahtar kelimeler: Katılımcı kültür, seçmen etkileşimi, sosyal ağlar, yakınsama, Youtube.

•••••

Makale geliş tarihi: 17.12.2024 • Makale kabul tarihi: 8.01.2025

Maltepe Üniversitesi İletişim Fakültesi Dergisi • © 2024 • 11 (2) • güz: 262-288

Participatory Culture and the Convergence of Social Networks: Reflections on Voter Interactions on Youtube

Merve PORAY GÜNEY

Ph.D. Candidate
Maltepe University
Graduate School
Communication Studies
melisamerveporay@yahoo.com

Abstract

This article examines the changing nature of voter interaction on social networks and its implications for political communication and democratic processes. With the rapid growth of social media platforms, voters are no longer passive recipients of political information, but active participants in shaping public discourse. This study examines the dynamics of voter participation, the dissemination of political content, and the role of social networks in influencing political opinions, behavior, and electoral outcomes. Participatory culture refers to a culture in which individuals actively participate by creating and sharing content, often facilitated by digital technologies. Unlike traditional media, which is largely one-way, participatory culture emphasizes user engagement and interaction. This study examines how the literature discusses voter engagement through participatory culture and the convergence of social networks, and the place of Youtube as a video-sharing website in these debates.

Keywords: Participatory culture, voter interaction, social networks, convergence, Youtube.

•••••

Submission date: 17.12.2024 • Acceptance date: 8.01.2025
Maltepe University Faculty of Communication Journal • © 2024 • 11 (2) • fall: 262-288

Giriş

Son yıllarda, sosyal ağların ve katılımcı kültürün yakınsaması, seçmenlerin siyasi bilgilerle, adaylarla ve birbirleriyle etkileşim kurma biçimlerini temelden yeniden şekillendirmiştir. Sosyal medya platformları, geleneksel siyasi iletişimin kullanıcı güdümlü yeni katılım biçimleriyle kesiştiği güçlü alanlar olarak ortaya çıkmıştır. Jenkins (2006) tarafından tanımlanan katılımcı kültür kavramı, pasif medya tüketiminden, bireylerin içeriğin yaratılması ve yayılmasına katkıda bulunduğu aktif katılıma geçişi vurgulamaktadır. Bu değişim, çeşitli medya formatlarının ve iletişim araçlarının kesintisiz bir dijital ortama entegre edildiği sosyal ağların yakınsaması ile daha da güçlenmiştir.

Katılımcı kültür ve sosyal ağ yakınsamasının kesişimi, seçmenleri içerik yaratıcılarına, yorumculara ve etkileycilere dönüştürerek daha dinamik ve etkileşimli bir siyasi ortamı teşvik etmiştir. Ancak bu dönüşüm, yanlış bilginin yayılması, ideolojik yankı odalarının güçlenmesi ve algoritmaların seçmenlerin siyasi içeriğe maruz kalmasını şekillendirmedeki rolü gibi zorlukları da beraberinde getirmiştir. Bu zorluklar, demokratik katılımın kalitesi ve seçim süreçleri üzerindeki uzun vadeli etkileri hakkında kritik sorular ortaya çıkarmaktadır. Katılımcı kültür ile sosyal ağların yakınsaması arasındaki etkileşim, insanların bağlantı kurma, yaratma ve iletişim kurma biçimlerinde dönüştürücü bir değişimi temsil etmektedir. Bu ilişki, yeni teknolojiler ortaya çıktıkça gelişmeye devam etmekte, sosyal ve kültürel dokuyu derin şekillerde yeniden şekillendirmektedir. Katılımcı bir kültür olarak YouTube yaratıcılığı, topluluğu ve diyalogu teşvik ederek onu hem eğlence hem de aktivizm için kritik bir platform haline getirmektedir. Benzer şekilde, sosyal medya geniş anlamda siyasi katılımı demokratikleştirerek bireyleri toplumsal meselelerle ilgilenme ve bu meseleleri etkileme konusunda güçlendirmiştir. Ancak bu platformlar da önemli zorluklarla karşı karşıyadır ve yapıcı katılım ve olumlu toplumsal etki alanları olarak kalmalarını sağlamak için sürekli çaba gösterilmesini gerektirmektedir.

Bu derleme makale, katılımcı kültürün ve sosyal ağların yakınsamasının seçmen etkileşimlerini nasıl şekillendirdiğini keşfetmek için mevcut araştırmaları sentezleyerek bu konular üzerinde düşünmeyi amaçlamaktadır. Temel çalışmaları, eğilimleri ve vaka örneklerini analiz eden bu derleme, çağdaş demokrasilerde seçmenler ve sosyal medya arasında gelişen ilişkinin kapsamlı bir şekilde anlaşılmasını sağlamaktadır. Ayrıca, sosyal ağların kapsayıcı, bilgili ve katılımcı demokrasi araçları olarak potansiyellerini gerçekleştirmelerini sağlamak için kritik müdahalelere duyulan ihtiyacı vurgulamaktadır.

Katılımcı Kültür ve Sosyal Ağların Yakınsaması

Dijital çağın getirdiği değişimler arasında, katılımcı kültür ve sosyal ağların etkileşimi, iletişim biçimlerini, topluluk oluşum süreçlerini ve içerik üretimini kökten dönüştürmüştür. Henry Jenkins, medya akademisyenliğinde katılımcı kültür kavramını geliştirerek, bireylerin pasif tüketiciler olmaktan çıkıp, içeriğin oluşumuna aktif katkıda bulunanlar haline geldiklerini vurgulamıştır. Bu kavramın pratikteki tezahürü, sosyal ağlar üzerinden gerçekleşmektedir. Sosyal ağlar, bilgi ve fikirlerin yanı sıra kişisel mesajlar ve diğer ifade biçimlerinin yaratılmasına ve yayılmasına olanak tanıyan platformlar olarak işlev görmektedir (Fatali, 2020).

Web 2.0'ın yükselişi, Facebook, Twitter, YouTube ve Instagram gibi platformlarla içerik oluşturmayı daha demokratik bir hale getirmiştir. Bu platformlar, kullanıcıların kendi içeriklerini kolaylıkla oluşturup paylaşımlarını sağlayarak, katılımcı kültürün yaygınlaşmasına önemli ölçüde katkıda bulunmuştur. Fatali'nin (2020) belirttiği gibi, bu dönüşüm, bireyleri medyayı sadece tüketmekle kalmayıp, aynı zamanda onun yaratılması ve dağıtımını süreçlerine doğrudan katılmaya teşvik etmiştir.

Katılımcı kültür ile sosyal ağların entegrasyonu, bilginin yayılma biçimlerini, toplulukların nasıl şekillendiğini ve etkileşimde bulunduğunu değiştirmiştir. Bu süreç, demokratik katılımın artmasına olanak tanımış, daha çeşitli seslerin duyulmasına kapı aralamıştır. Filiz (2019) tarafından belirtildiği gibi, sosyal ağlar, toplulukların sadece coğrafi yakınlığa dayanarak değil, ortak ilgi alanlarına göre şekillenmesini sağlamış, çevrimiçi toplulukların kimlik ve aidiyet duygusunu pekiştirmesinde kritik bir rol oynamıştır (Filiz, 2019).

Katılımcı kültür ile sosyal ağların yakınsaması, kültürel ifade biçimlerini demokratikleştirerek bireylerin yeteneklerini sergilemelerine ve geleneksel dağıtım kanallarına ihtiyaç duymadan geniş bir izleyici kitlesine ulaşmalarına olanak tanımıştır (Önday, 2019). Ancak bu yakınlaşmanın getirdiği zorluklar da göz ardı edilemez. Kullanıcı tarafından oluşturulan içeriğin artması, bilgi kalitesi ve doğruluğu konusunda endişeleri beraberinde getirmiş, yankı odaları ve sahte haberler gibi olguların ortaya çıkmasına neden olmuştur. Sosyal ağ algoritmaları, hangi içeriğin kime gösterileceğini belirleyerek kamusal söylemi etkileyebilir ve genellikle etkileşim yaratması muhtemel içeriğe öncelik verir. Bu durum, sansasyonel veya kutuplaştırıcı içeriğin artmasına yol açabilir. Böylece, katılımcı kültür ile sosyal ağların yakınsaması, kültürel ifade biçimlerini demokratikleştirerek bireylerin yeteneklerini

sergilemelerine ve geleneksel dağıtım kanallarına ihtiyaç duymadan geniş bir izleyici kitlesine ulaşmalarına imkan tanımıştır (Ersöz, 2020 s.58-65).

Bu yaklaşma aynı zamanda yeni sanat, eğlence ve hikaye anlatımı biçimleri yanı sıra öğrenme ve mesleki gelişim için yeni fırsatlar yaratmıştır. Katılımcı kültür ile sosyal ağların yaklaşması, iletişim kurma, yaratma ve bağlantı kurma şeklimizde bir paradigma değişimini temsil etmektedir. Geleneksel medyayı, siyaseti ve sosyal etkileşimleri dönüştürerek bireylere içerik oluşturma ve topluluk katılımında daha aktif bir rol oynama yetkisi vermiştir fakat bu yaklaşmanın daha bilgili, katılımcı ve kapsayıcı bir topluma yol açmasını sağlamak için ele alınması gereken önemli zorlukları da beraberinde getirmektedir. İlerledikçe, bu zorlukların üstesinden dikkatli bir şekilde gelmek, bu yaklaşmanın sunduğu fırsatları kucaklarken risklerini de azaltmak çok önemlidir (Kaplan, 2021).

Yirmibirinci yüzyılın derinliklerine indikçe, katılımcı kültür ile sosyal ağların yakınsaması gelişmeye devam edecek ve toplum, kültür ve siyaset için yeni çıkarımlar ve değerlendirmeleri beraberinde getirecektir. Daha fazla kullanıcı tarafından oluşturulan içeriğe ve katılımcı etkileşime yönelik eğilim, bireyleri güçlendirerek, kendini ifade etme ve topluluk katılımı için benzeri görülmemiş yollar sunmaktadır. Bu güçlenme, sosyal medyanın önemli bir rol oynadığı çeşitli küresel olaylarda görüldüğü gibi, önemli sosyal ve politik hareketlere yol açabilmektedir ancak bu yaklaşmanın faydaları eşit şekilde dağılmamaktadır. Nüfusun bazı kesimlerinin dijital teknolojilere ve internete erişiminin olmadığı bir dijital uçurum vardır. Katılımcı kültür ve sosyal ağların sağladığı yetkilendirmenin herkes için erişilebilir olmasını sağlamak açısından bu uçurumun kapatılması çok önemlidir. Sosyal ağların kamuoyu ve demokrasi üzerindeki etkisi, düzenleme ihtiyacına ilişkin soruları gündeme getirmektedir. İfade özgürlüğünün yanlış bilgilendirmenin, nefret söyleminin ve zararlı içeriğin önlenmesi ile nasıl dengeleneceği acil bir endişe kaynağıdır. Sosyal ağlar çok büyük miktarda kullanıcı verisi topladıkça gizlilik, rıza ve bu verilerin etik kullanımına ilişkin sorunlar ön plana çıkmaktadır. Kullanıcılar, şirketler ve düzenleyiciler, dijital alanda güveni ve bütünlüğü korumak için bu kaygıların üstesinden gelmelidir (Kara ve Isman, 2019).

Teknolojik ilerlemeler, katılımcı kültür ile sosyal ağlar arasındaki etkileşimi derinleştirecek ve bu yaklaşmayı hızlandıracaktır. Yapay zeka, sanal gerçeklik ve artırılmış gerçeklik gibi alanlardaki yenilikler, etkileşim ve katılımı zenginleştiren daha sürükleyici ve etkileşimli platformlar oluşturmayı vaat etmektedir. Toplumlar, hükümetler ve endüstriler bu değişen trendlere uyum sağlamak için çevik kalmalı, bu da dijital olarak birbirine daha bağlı ve

katılımcı bir dünyaya uyum sağlamak için eğitim sistemlerinin, iş yerleri uygulamalarının ve yönetim modellerinin evrimleşmesini gerektirir. Katılımcı kültür ile sosyal ağların yakınsaması, dijital çağımızın tanımlayıcı bir özelliği olarak öne çıkar. Bu durum, yetkilendirme, yaratıcılık ve topluluk oluşturma için muazzam fırsatlar sunarken, aynı zamanda dikkatli bir değerlendirme ve proaktif yönetim gerektiren önemli zorlukları da beraberinde getirir. Bu gelişen ortamda ilerlerken, etik, kültürel ve toplumsal sonuçları ele alırken yeniliği kucaklayan dengeli bir yaklaşım, daha bağlantılı ve katılımcı bir gelecek için bu yaklaşımın potansiyelinden yararlanmanın anahtarı olacaktır (Özden, 2022 s.29-44).

Katılımcı kültür ve sosyal ağların yakınsaması devam ettikçe, yalnızca anlık toplumsal etkileşimleri değil, aynı zamanda uzun vadeli kültürel ve politik manzaraları da şekillendirecektir. Sosyal ağların birbirine bağlı doğası, küresel sorunların daha iyi anlaşılmasını ve farkındalığını kolaylaştırarak, daha birbirine bağlı bir dünya topluluğuna olanak tanır. Bu, iklim değişikliği, insan hakları ve halk sağlığı krizleri gibi küresel zorlukların ele alınmasında daha işbirlikçi uluslararası çabalara yol açabilir. Sosyal ağlar, kültürel fikir ve uygulamaların zengin bir alışverişine olanak tanır. Kültürlerin bu şekilde çapraz tozlaşması toplumları zenginleştirebilir, ancak aynı zamanda kültürel tahsis ve kültürel kimliklerin korunması konusunda hassasiyet gerektirir (Bayraktutan vd., 2013 s.31-54).

Sosyal ağlar aracılığıyla örgütlenme ve harekete geçme kolaylığı, siyasi aktivizmi yeniden tanımlamıştır. Geleneksel siyasi yapıları meydan okuyarak ve demokrasinin daha doğrudan biçimlerini mümkün kılarak taban hareketlerinin hızla ivme kazanmasına olanak tanır. Ancak yanlış bilgilendirme ve hızlı mobilizasyonun kutuplaşmış ve bazen istikrarsız siyasi ortamlara yol açabileceği gerçeği, bu durumun aynı zamanda yönetim açısından da zorluklar doğurduğunu göstermektedir. Siyasi söylem için açık dijital alanları gerçeklere dayalı ve sorumlu iletişim ihtiyacıyla dengelemek büyük önem taşımaktadır. Dijital ekonomi, sosyal ağların ve katılımcı kültürün belirlediği trendlerden giderek daha fazla etkilenmektedir. Pazarlama stratejilerinden tüketici katılımına kadar işletmelerin, kullanıcı tarafından oluşturulan içerik ve topluluk önerilerinin son derece etkili olduğu bir ortama uyum sağlaması gerekmektedir. Bu yaklaşım aynı zamanda iş modellerinde de yeniliği teşvik etmekte, şirketler ürün ve hizmetleri geliştirmek için kullanıcı verilerine ve katılımcı yaklaşımlara giderek daha fazla güvenmektedir (Öztürk vd., 2020).

Eğitim alanında web'in katılımcı yapısı, interaktif ve işbirliğine dayalı öğrenme deneyimleri sunarak öğrenme süreçlerini zenginleştirme potansiyeline sahiptir. Ancak bu durum,

eğitimcileri öğrenciler arasında dijital okuryazarlık ve eleştirel düşünme yeteneklerini geliştirme konusunda önemli zorluklarla karşı karşıya bırakmaktadır. Dijital dünyanın karmaşıklığı, eğitimcilerin etkin bir şekilde rehberlik yapmalarını ve öğrencilerin bu becerileri kazanmalarını gerektirmektedir. Dijital ortamın sürekli evrimi, eğitimi de yaşam boyu süren, sürekli adaptasyon gerektiren bir yolculuğa dönüştürmektedir. Bu bağlamda, toplumda katılımcı kültürün daha da kökleşmesi, dijital etkileşim ve veri kullanımı konularında güçlü etik çerçevelerin oluşturulmasını zorunlu kılar. Ayrıca, dijitalleşen bir dünyada bireylerin kimlik, mahremiyet ve insan etkileşimlerinin doğası üzerine felsefi soruları da beraberinde getirir (Akyol, 2015).

Sosyal ağlar ile katılımcı kültürün yakınlaşması, kültürel, siyasi ve ekonomik açılardan önemli fırsatlar sunarken, bu entegrasyon zorlukları da beraberinde getirmektedir. Küresel bağlantılar artarken, kültürel alışveriş, siyasi aktivizm ve ekonomik yenilikler gibi alanlarda etkileşimler genişlemektedir. Bu süreç, düşünceli ve proaktif yaklaşımlar gerektirirken, dijital katılımın potansiyel tehlikeleri ile faydalarını dengelemek toplumsal iyiliği artırmak açısından kritik öneme sahiptir. Bu bağlamda, ilerleyen süreçlerde kapsayıcılık, etik ve sürdürülebilir gelişme gibi unsurları göz önünde bulundurarak ilerlemek büyük önem taşımaktadır (Argın, 2021).

Sosyal Medya Ağlarının Katılımcı Kültür Üzerindeki Etkileri

Sosyal medya ağlarının ortaya çıkışı ve yaygınlaşması, katılımcı kültür üzerinde derin bir etki yaratmıştır. Bu platformlar, medya tüketim manzarasını dönüştürmekle kalmayıp, bireylerin içerikle, topluluklarla ve daha geniş kamusal alanla etkileşim kurma biçimlerini de yeniden tanımlamıştır. Sosyal medya ağları, içerik oluşturma ve dağıtımındaki engelleri büyük ölçüde azaltarak, internet erişimi olan herkesin içerik oluşturup paylaşabilmesine olanak tanımış ve böylece daha demokratik bir medya ortamı yaratmıştır. Bu demokratikleşme süreci, kamusal alanda farklı seslerin ve bakış açılarının çoğalmasına olanak sağlamıştır. Farklı geçmişlere sahip bireyler, deneyimlerini ve bakış açılarını paylaşarak medya ortamını zenginleştirmektedirler (Armutcu, 2023).

Geleneksel medyanın aksine, sosyal medya ağları doğası gereği etkileşimlidir. Kullanıcılar, yalnızca içeriğin pasif tüketicileri olmak yerine, beğeniler, yorumlar, paylaşımlar ve yanıt içeriği oluşturma yoluyla aktif olarak etkileşime girerler. Bu etkileşim, ortak ilgi alanlarına, nedenlere veya kimliklere dayalı çevrimiçi toplulukların oluşumunu kolaylaştırır ve bu topluluklar, coğrafi sınırları aşarak küresel bağlantılar ve dayanışmayı mümkün kılar. Ayrıca,

sosyal medya ağları, medya ortamındaki güç dinamiklerini değiştirerek, geleneksel bekçilerin içeriğin halka ulaşma üzerindeki tek kontrolünü ortadan kaldırmıştır. Bu bağlamda, sosyal medyada popülerlik kazanan içerikler, geleneksel medya kuruluşlarının dikte etmesinden ziyade, genellikle kullanıcı odaklıdır. Trendler, viral içerikler ve gündemdeki konular, kullanıcıların kendileri tarafından şekillendirilmektedir. Bu durum, sosyal medyayı siyasi katılım ve aktivizm için hayati bir araç haline getirmiştir, bireylerin ve grupların benzeri görülmemiş bir ölçek ve hızda harekete geçmesine, bilgi paylaşmasına ve davalar için destek toplamasına olanak tanımaktadır (Çıldan vd., 2014).

Sosyal medyanın katılımcı kültürde yarattığı önemli zorluklardan biri de yanlış bilginin yayılmasıdır. Ayrıca, bu platformların algoritmik doğası, kullanıcıların mevcut inançlarını güçlendiren yankı odaları oluşturarak sıklıkla eleştirilmektedir. İçerik oluşturmanın kolaylığı, çok büyük miktarda içeriğe yol açmıştır ve bu da bazen kalite ve alaka düzeyi hakkında sorulara yol açabilir. Sosyal medya, modern dijital kültürün ayrılmaz parçaları olan memler, mikro bloglama ve kısa biçimli videolar gibi yeni sanat ve yaratıcı ifade biçimlerinin ortaya çıkmasına yol açmıştır. Sosyal medyadan kaynaklanan trendler ve olgular, müzik, televizyon ve moda da dahil olmak üzere ana akım kültürü giderek daha fazla etkilemektedir. Genel olarak, sosyal medya ağları katılımcı kültürü önemli ölçüde etkileyerek onu daha kapsayıcı, çeşitli ve dinamik hale getirmiştir. Bu, içerik oluşturmayı demokratikleştirip küresel toplulukları teşvik ederken, aynı zamanda yanlış bilgilendirme ve aşırı içerik yüklemesi gibi zorlukları da beraberinde getirmiştir. Sosyal medya gelişmeye devam ettikçe, bu platformların sunduğu katılım ve bağlılığın olumlu yönlerini geliştirirken bu zorlukların üstesinden gelmek de hayati önem taşıyacaktır. Sosyal medya ağları gelişmeye devam ettikçe, katılımcı kültür üzerindeki etkilerinin yeni ve beklenmedik şekillerde ortaya çıkması muhtemeldir. Gelecekteki bu potansiyel yönleri anlamak, dijital ortamda sorumlu ve etkili bir şekilde gezinmek için çok önemlidir (Çıldan vd., 2014).

Yapay zeka ve makine öğrenimi teknolojilerindeki ilerlemeler, sosyal medya platformlarında içerik sunumunu daha kişiselleştirilmiş bir hale getirme potansiyeline sahiptir. Bu durum, kullanıcıların platformlara olan katılımını artırabilirken, aynı zamanda yankı odası fenomenini pekiştirebilir. Kullanıcıların karşısına çıkan içerikleri belirlemede algoritmaların rolünün artması, sosyal medya şirketlerinin içerik çeşitliliği ile kişiselleştirme arasında bir denge kurmayı amaçlaması gerektiğini göstermektedir. Bu bağlamda, şirketlerin şeffaflık ve hesap verebilirlik konularında daha fazla sorumluluk alması beklenmektedir. Ayrıca, artırılmış gerçeklik ve sanal gerçeklik teknolojilerinin sosyal medya platformlarına entegrasyonu,

kullanıcı etkileşimini devrim niteliğinde değiştirerek, dijital ve fiziksel dünya arasındaki sınırları daha da belirsiz hale getirebilir. Bu entegrasyon, katılımcı kültür biçimlerinin yeni ve daha sürükleyici deneyimler yaratmasını sağlayabilir. Bu yeni sanal alanların yaygınlaşması ile dijital haklar, mahremiyet ve sanal etkileşimlerin etik boyutları üzerindeki tartışmalar da önem kazanacaktır (Durna ve Kubilay, 2010 s.47-84).

Öte yandan, sosyal medya platformları, işbirlikçi öğrenme deneyimlerini destekleyerek ve farklı bakış açılarına kolay erişim sağlayarak eğitim alanında önemli bir role sahip olabilir. Bu değişim, öğrencilerin dijital okuryazarlık ve eleştirel düşünme becerilerini geliştirmelerini gerektirecek, böylece onları katılımcı kültüre sorumlu bir şekilde katkıda bulunmaya teşvik edecektir. Ayrıca, sosyal medyanın kültürlerarası anlayışı ve işbirliğini teşvik etme potansiyeli, coğrafi ve kültürel sınırları aşabilir. Bununla birlikte, bu artan küresel bağlantı, kültürel sahiplenme ve küresel kültürlerin homojenleşmesi gibi endişeleri de beraberinde getirebilir. Kültürel duyarlılık ve takdirin bu süreçte dengelenmesi hayati önem taşımaktadır (Murthy, 2013 s. 89-103).

Sosyal medyanın profesyonel ağ oluşturma ve kariyer gelişimi üzerindeki etkisi arttıkça, iş arama ve profesyonel görünürlük için yeni fırsatlar sunması muhtemeldir. Bu platformların profesyonel kontekstlerde daha yaygın kullanımı, iş-yaşam dengesi ve dijital refah üzerindeki etkilerini önemli kılar. Genel olarak, sosyal medya ağlarının katılımcı kültür üzerindeki etkisi çok yönlüdür ve sürekli olarak gelişmektedir. Bu platformlar demokratikleşme, yaratıcılık ve küresel bağlantı için önemli fırsatlar sunarken, aynı zamanda dikkatli değerlendirilmesi ve proaktif yönetilmesi gereken zorlukları da beraberinde getirir. Geleceğe yönelik olarak, sosyal medyanın faydalarını bu zorluklara yönelik bilinçli yaklaşımlarla dengelemek, sağlıklı, dinamik ve kapsayıcı bir katılımcı kültürü geliştirmenin anahtarı olacaktır (Aygül, 2013 s.9-10).

Sosyal medya, katılımcı kültür üzerindeki etkileriyle ve gelecekte nasıl bir yol izleyeceği konusunda çeşitli uzun vadeli çıkarımlar ve potansiyel gelişmelerle dikkat çekmektedir. Bu platformlar, sadece çevrimiçi etkileşim şeklimizi değil, aynı zamanda geniş toplumsal ve kültürel dinamikleri de dönüştürme potansiyeline sahiptir. Geleneksel iletişim normlarının değişimine öncülük eden sosyal medya, bu trendin ilerleyen zamanlarda da sürmesi beklenmektedir. Özellikle mahremiyet, kamusal söylem ve kişisel ifade anlayışlarımız, gelecekteki gelişmelerle yeniden şekillendirilme ihtimalindedir. Sosyal medya platformlarının hayatımızın daha da içine gömülmesiyle, kullanıcıların dijital alanlarda nasıl etkileşimde

bulduklarını tanımlayan yeni çevrimiçi görgü kuralları ve normlar oluşmaktadır. Bu platformlar, sivil katılım, kamusal söylem ve siyasi aktivizm için yeni fırsatlar sunarak demokratik süreçleri güçlendirebilir (Filiz, 2019).

Bu yeni olasılıklar, daha katılımcı yönetim ve politika oluşturma biçimlerine kapı aralayabilir. Ancak, yanlış bilgilendirme, çevrimiçi kutuplaşma ve sosyal medya kampanyaları aracılığıyla kamuoyunun manipülasyonu gibi zorluklar, demokratik kurumlar ve süreçler için ciddi riskler oluşturabilir. Ayrıca, içeriğin tüketilme ve paylaşılma biçimini çeşitlendiren yeni sosyal medya platformları ve dağıtım kanallarının ortaya çıkması, her bir platformun benzersiz özelliklere ve kullanıcıların ilgisini çekme yöntemlerine sahip olmasıyla mümkündür (Kaplan, 2021). Sosyal medya platformlarının herkes için kapsayıcı ve erişilebilir olmasının sağlanması, adil ve eşitlikçi bir katılımcı kültürün teşvik edilmesi açısından hayati önem taşımaktadır.

Sosyal medyanın kamuoyunu ve kişisel davranışları etkilemeye devam etmesiyle, veri gizliliği, rıza ve platform kullanımının psikolojik etkileri gibi etik meseleler ön plana çıkmaktadır. Sosyal medya, bireylerin çevrimiçi kimliklerini nasıl oluşturdukları ve ifade ettikleri konusunda kritik bir role sahiptir. Gelecekte, dijital kimliklerin daha incelikli ve karmaşık biçimleriyle karşılaşabiliriz. Aynı zamanda, küresel toplulukların oluşmasına olanak tanırken, yerel etkilerle kültürel normları, toplumsal değerleri ve topluluk etkileşimlerini de önemli ölçüde etkileyebilir (Kara ve İşman, 2019).

Sosyal medya ağlarının katılımcı kültür üzerindeki etkileri derin ve geniş kapsamlıdır; toplumsal, politik ve kişisel yaşamın çeşitli yönlerine uzanan etkileri mevcuttur. Bu platformlar gelişmeye devam ettikçe, yeni fırsatlar ve zorluklar sunacaklardır. Bu dinamik ortamda ilerlemek, sosyal medya ağlarının evriminin katılımcı kültürümüzün kalitesini azaltmak yerine artırmasını sağlamak için bireylerden, topluluklardan, politika yapıcılardan ve teknoloji yaratıcılarından ortak bir çaba gerektirir. Sosyal medyanın toplumumuzu, demokrasimizi ve bireysel kimliklerimizi şekillendirmedeki geleceği, ona farkındalıkla, sorumlulukla ve kapsayıcı bir bakış açısıyla yaklaşılması koşuluyla muazzam bir potansiyele sahiptir (Koçak, 2020).

Siyasal Katılımın Modernizasyonunun Seçimlere Etkisi

Medyanın demokrasi üzerindeki etkisi ve siyasi katılımın modernizasyonu, 1990'ların ortalarından bu yana önemli kamusal tartışmaların odağında olmuştur. Siyasal katılıma yönelik küresel ilgi, hiçbir zaman azalmamış, aksine artmıştır. Kamuoyunun siyasi elitlere

olan ilgisizliği, mevcut seçim sistemine yönelik eleştiriler ve geleneksel kitle partilerinin temsili demokrasi içerisindeki krizine yönelik nedenler ve olası çözümler üzerine yapılan önemli araştırmalar bu ilgiyi desteklemiştir. Bu bağlamda yeni medya, birçok akademisyen ve araştırmacı tarafından siyasal katılımı artırmada anahtar bir unsur olarak değerlendirilmiştir. Yeni medya uygulamaları, kamuya daha fazla bilgiye erişim imkanı sunarak, bireylerin seçim yapma süreçlerinde kendilerini daha motive hissetmelerini sağlamıştır. Bu durum, siyasal sistemin işleyişinin değişebileceğine işaret etmektedir (Simon, 2000, s.358). Akademisyenler ve araştırmacıların, 1940'larda radyodan, 1960'ların sonundan 1980'lere kadar televizyona ve telekomünikasyon teknolojilerine, 1990'lardan itibaren ise web tabanlı yeni iletişim teknolojilerine yönelmeleri bu değişimi yansıtmaktadır. Yeni medya ve dijital demokrasi alanındaki ilk tartışmalar, literatürde Elektronik Townhall kavramı ile başlamıştır.

1992 yılında gerçekleştirilen Elektronik Townhall, modern teknolojilerin siyasi katılım süreçleri üzerindeki etkisini incelemek için önemli bir örnektir. Bu girişim, vatandaşların siyasi süreçlere katılımını artırma amacıyla teknolojinin kullanılmasının ilk büyük denemelerinden biri olarak kabul edilir. Elektronik Townhall, internet ve diğer dijital iletişim araçlarını kullanarak siyasetçiler ve seçmenler arasında doğrudan bir diyalog kurulmasını hedeflemiştir. Bu tür teknolojik araçlar, katılımcılara siyasi meseleler hakkında bilgi sahibi olma, görüşlerini ifade etme ve kamu politikası süreçlerine etkin bir şekilde katılma imkanı tanımıştır. Elektronik Elektronik Townhall en önemli özelliklerinden biri, katılımın kolaylaştırılmasıdır (Morrisett, 2003 s.26). Geleneksel siyasi katılım yöntemleri genellikle zaman ve mekân sınırlamalarına tabi iken, Elektronik Kent Meclisi bu engelleri aşarak daha fazla vatandaşın siyasi süreçlere katılmasına olanak sağlamıştır. Bu durum, demokratik katılımın artırılmasına yardımcı olmuştur çünkü daha fazla insanın görüşlerinin duyulması ve politik karar alma süreçlerine dahil olmaları mümkün hale gelmiştir (Jenkins ve Thorburn, 2003). Elektronik Townhall uygulanması, siyasi katılımın sadece miktarını değil, aynı zamanda niteliğini de dönüştürmüştür. Katılımcılar, siyasi meseleler hakkında daha fazla bilgi edinme ve bu meseleleri daha geniş bir kitle ile tartışma fırsatı bulmuştur. Ayrıca, bu platform, siyasi temsilcilerin vatandaşların görüşlerini daha doğrudan bir şekilde anlamalarına ve bu görüşleri politika yapım süreçlerine entegre etmelerine olanak tanımıştır. Ancak, Elektronik Townhall'ın bazı zorlukları da olmuştur. Örneğin, teknolojik erişim ve bilgi eşitsizlikleri, katılım fırsatlarında dengesizliklere yol açabilir. Buna ek olarak, çevrimiçi platformlar üzerinde yapılan tartışmaların kalitesi, anonimlik ve yanlış bilgilendirme gibi

sorunlar nedeniyle düşebilir. Bu durum, siyasi diyalogun derinliğini ve dolayısıyla katılımın etkililiğini sınırlayabilir (London, 1993).

Elektronik Townhall, teknoloji ve siyasi katılım arasındaki etkileşimi anlamak için zengin bir araştırma alanı sunmaktadır. Bu tür girişimler, demokratik katılımı teşvik etme potansiyeline sahipken, aynı zamanda birtakım yeni zorlukları ve sorunları da beraberinde getirmektedir. Bu nedenle, teknolojinin siyasi katılım üzerindeki etkilerini anlamak, gelecekteki politika yapım süreçlerine yön verecek önemli bir araştırma konusudur. Genel olarak, Elektronik Townhall'ın incelenmesi, dijital çağda demokratik katılımın nasıl şekillendirilebileceğine dair önemli çıktılar sunmaktadır (Jenkins ve Thorburn, 2003). Bu tür platformların, siyasi süreçlere daha fazla insanı dahil etme potansiyeli olduğu gibi, aynı zamanda mevcut siyasi katılım yapılarını ve normları da dönüştürme gücüne sahiptir. Bu, gelecekteki demokratik süreçleri ve teknoloji kullanımının politika üzerindeki etkilerini anlamak için kritik bir alan olarak kalmaya devam edecektir.

Dijital teknolojilerin ve yeni medya araçlarının siyasi süreçler üzerindeki etkileri, modern demokrasilerde önemli bir araştırma alanı haline gelmiştir. İnternet ve sosyal medya platformları, bireylerin siyasi katılım şekillerini köklü bir şekilde dönüştürmekte, geleneksel medya yapılarını ve siyasi iletişim pratiklerini yeniden şekillendirmektedir. Teknolojik determinizm, teknolojinin toplumsal değişimde belirleyici bir rol oynadığını öne sürerken, kültürel inşacılık teknolojinin toplumsal ve kültürel kontekstler içinde anlam kazandığını savunur. Bu teoriler, dijital araçların siyasi katılımı nasıl şekillendirebileceği konusunda çerçeve sunmaktadır. Araştırmalar (Ifukor, 2010; Hennessy ve Martin, 2006), sosyal medya platformlarının, özellikle genç seçmenler arasında siyasi bilgi edinimi ve katılımı artırdığını göstermektedir. Örneğin, Facebook, Twitter ve Instagram gibi platformlar, kullanıcıların siyasi içeriklere erişimini kolaylaştırmakta ve siyasi tartışmalara katılımı teşvik etmektedir. Bununla birlikte, bu platformların aynı zamanda dezinformasyon ve manipülasyon için de bir alan oluşturduğu belirtilmektedir. Bu çifte etki, dijital demokrasinin potansiyelini ve risklerini ortaya koymaktadır (Erdem, 2009).

Yeni medya araçlarının siyasi katılımı teşvik etme kapasitesi, aynı zamanda siyasi eşitsizlikleri de artırabileceği düşünülmektedir. İnternet erişimi ve dijital okuryazarlık gibi faktörler, dijital bölünmeyi ve dolayısıyla siyasi katılım fırsatlarında eşitsizlikleri derinleştirebilir. Bu bağlamda, dijital demokrasi uygulamalarının, teknolojik adalet erişim konusunda kapsayıcı politikalar geliştirmesi gerektiği vurgulanmaktadır. Dijital demokrasi,

aynı zamanda hükümetler ve politik kurumlar için yeni yönetim modelleri ve katılımcı karar verme mekanizmaları sunmaktadır. Örneğin, çevrimiçi katılımcı bütçeleme ve e-devlet hizmetleri gibi uygulamalar, vatandaşların devlet mekanizmaları ile etkileşimini kolaylaştırmakta ve siyasi süreçlere aktif katılımlarını desteklemektedir (D'Haenens vd., 2004). Ancak, bu tür inisiyatiflerin başarısı, teknolojik altyapıya, kurumsal kapasiteye ve kültürel yatkınlıklara bağlı olarak değişkenlik göstermektedir. Bu bağlamda; yeni medya ve dijital demokrasi, modern siyasi katılımın ve demokratik süreçlerin anlaşılması ve geliştirilmesi için kritik öneme sahiptir. Ancak, bu teknolojilerin demokratik katılımı güçlendirmedeki potansiyelini tam olarak gerçekleştirebilmesi için, dijital bölünme gibi mevcut zorlukların üstesinden gelinmesi ve teknolojik araçların tüm vatandaşlar için erişilebilir ve anlamlı hale getirilmesi gerekmektedir. Bu nedenle, dijital demokrasinin etkilerini ve gelecekteki yönünü daha iyi anlamak için sürekli araştırma ve politika geliştirme çabaları önem arz etmektedir (Grant vd., 2010).

Bununla birlikte, dijital teknolojilerin demokratik süreçler üzerindeki etkileri çift yönlüdür. Öte yandan, bilgiye erişim kolaylığı, iletişim hızı ve engellerin azalması, vatandaşların politik süreçlere katılımını artırmış ve demokratik katılımı teşvik etmiştir. Örneğin, çeşitli sosyal medya platformları üzerinden yapılan kampanyalar, seçmenlerin politik konular hakkında bilgi sahibi olmasını sağlamış ve seçimlere olan ilgiyi artırmıştır. Bununla birlikte, dijital platformlar aracılığıyla gerçekleştirilen anketler ve diğer katılımcı araçlar, politika yapıcıların kamuoyu nabzını daha iyi tutmalarına olanak tanımıştır (Gibson vd., 2001). Diğer yandan, dijital demokrasi çeşitli riskler ve zorluklar da içermektedir. Özellikle, internet üzerinde yayılan yanlış bilgiler, manipülatif içerikler ve hacklenme gibi güvenlik sorunları, seçim güvenliğini tehdit edebilir ve kamuoyunun yanıltılmasına yol açabilir. Ayrıca, dijital bölünme olarak adlandırılan, teknolojik erişim imkanlarına göre toplum içinde oluşan uçurumlar, bazı grupların dijital demokrasi süreçlerine katılımını kısıtlayabilir. Bu durum, özellikle düşük gelirli ve az gelişmiş bölgelerdeki vatandaşların siyasi süreçlere etkin bir şekilde katılmalarını engelleyebilir. Ayrıca, sosyal medya platformlarının ve diğer dijital iletişim araçlarının seçim kampanyalarında kullanımı, politik reklamcılık ve kampanya finansmanı konularında yeni düzenlemelerin yapılmasını gerektirmiştir. Bu tür araçların seçim sonuçları üzerindeki potansiyel etkisi, özellikle büyük veri analizleri ve mikro hedefleme teknikleri sayesinde, seçmen davranışlarını etkileme gücüne sahiptir (English vd., 2011).

Dijital demokrasi, hem fırsatlar hem de zorluklar sunmaktadır. Teknolojinin demokratik süreçlere entegrasyonu, daha açık, katılımcı ve etkileşimli bir siyasi ortam yaratabilir. Ancak bu potansiyelin gerçekleşmesi için, yanlış bilgilendirme, güvenlik zafiyetleri ve dijital bölünme gibi sorunların üstesinden gelinmesi gerekmektedir. Dijital demokrasinin sağlıklı bir şekilde işleyebilmesi için teknolojik gelişmelerin yanı sıra, etik standartlar, yasal düzenlemeler ve eğitim programları gibi destekleyici politikaların da önemli olduğu bilinmektedir.

Sosyal Ağ Anataliği ve Seçmen Davranışları

Sosyal medya platformlarının gelişimi ve yaygınlaşması, seçmen davranışlarının anlaşılması ve analiz edilmesi açısından yeni kapılar açmıştır. Günümüzde, seçmenlerin politik bilgi edinme, politik tartışmalara katılma ve politik kampanyalarla etkileşim kurma biçimleri, sosyal medya aracılığıyla önemli ölçüde değişmiştir. Bu değişim, politik iletişim stratejilerinde de dönüşümlere yol açmakta ve seçim kampanyalarının yapılandırılması sürecinde sosyal medyanın rolünü artırmaktadır (Aghaei vd., 2012 s.1-10).

Sosyal ağ analitiği, sosyal medya üzerindeki büyük veri kümelerini işleyerek, kullanıcılar arasındaki ilişkileri, etkileşimleri ve topluluk yapılarını ortaya çıkaran bir yöntemdir. Seçmen davranışlarını incelemek amacıyla kullanıldığında, sosyal ağ analitiği, seçmenlerin siyasi eğilimlerini, siyasi mesajlara olan tepkilerini ve bu tepkilerin sosyal çevreleri içinde nasıl yayıldığını anlamada kritik bir araç haline gelmektedir. Sosyal ağ analitiği, seçmen davranışlarının anlaşılmasında çeşitli metrikler kullanır. Bunlar arasında merkezilik, yoğunluk, alt gruplar ve köprüleme gibi sosyal ağ teorilerinden türetilen kavramlar bulunur. Örneğin, merkezilik ölçümü, belirli bir bireyin veya sayfanın ağ üzerindeki etkisini ve önemini değerlendirmek için kullanılırken, yoğunluk ölçümü, ağdaki bireyler arasındaki bağların sıklığını ve gücünü analiz eder (Acar, 2024a s.241-262).

Alt gruplar, benzer politik görüşlere sahip bireylerin oluşturduğu toplulukları belirlerken, köprüleme, farklı politik veya sosyal gruplar arasında iletişim kurma kapasitesine sahip bireyleri tanımlar. Bununla birlikte, sosyal medya üzerinde yürütülen politik kampanyalar, özellikle seçim dönemlerinde, sosyal ağ analitiği kullanılarak detaylı bir şekilde incelenebilir. Kampanyaların sosyal medya üzerinde yarattığı etkileşim, retweet, beğeni ve yorumlar gibi veriler, seçmenlerin hangi politik mesajlara ve hangi adaylara daha fazla ilgi gösterdiğini ortaya koyar. Ayrıca, bu veriler, seçmenlerin demografik özellikleri ile politik tercihleri arasındaki ilişkileri anlamak için de kullanılabilir (Çelik, 2022 s.47-66).

Akademik literatürde, sosyal ağ analitiğinin kullanımına dair pek çok örnek bulunmaktadır. Bu çalışmalardan biri (Çopur ve Baykan, 2020), Amerika Birleşik Devletleri'ndeki 2016 başkanlık seçimleri sırasında sosyal medya platformları üzerinde yapılan politik tartışmaları analiz eden bir araştırmadır. Bu çalışma, sosyal ağ analitiğini kullanarak, seçmenlerin politik içerikleri nasıl paylaştığını ve bu içeriklerin sosyal ağlar üzerinde nasıl yayıldığını detaylı bir şekilde incelemiştir. Sonuçlar, sosyal medyanın, seçmenlerin politik bilgi edinme süreçlerini ve politik katılımlarını şekillendirmede önemli bir rol oynadığını göstermiştir. Bu bağlamda, sosyal ağ analitiği, seçmen davranışlarını anlamak ve seçim kampanyalarının etkinliğini değerlendirmek için güçlü bir araçtır. Bu yöntem, politik iletişim stratejilerinin geliştirilmesine ve seçmenlerle daha etkili bir şekilde iletişim kurulmasına olanak tanır. Sosyal medya ve sosyal ağ analitiğinin entegre edilmesi, politik kampanyaların daha bilinçli ve stratejik bir şekilde yönetilmesine katkı sağlar (Madsar, 2021 s.61-85).

Sosyal medya, seçmen mobilizasyonu stratejilerinde önemli bir değişim yaratmıştır. Geleneksel medya kanalları üzerinden yürütülen kampanyalar, genellikle tek yönlü bir iletişim sağlarken, sosyal medya çok yönlü iletişimi mümkün kılar. Bu platformlar, seçmenlerin kampanyalarla etkileşimde bulunmalarına, sorular sorma ve geri bildirimde bulunma imkanı tanır. Ayrıca, sosyal medya kampanyaları, özellikle hedeflenmiş reklamcılık yoluyla, belirli demografik gruplara ulaşma kapasitesine sahiptir. Bu, kampanyaların daha etkili ve kişiselleştirilmiş mesajlarla seçmenleri çekmesine olanak tanır (Barlas, 2018 s.269-285).

Sosyal medyanın seçmen mobilizasyonundaki etkinliği, kullanıcıların bu platformlarda geçirdiği zaman ve etkileşim düzeyleri ile yakından ilişkilidir. Araştırmalar, sosyal medya kullanıcılarının büyük bir kısmının, siyasi içerikleri takip ettiğini ve bu tür içeriklerle etkileşimde bulunduğunu göstermektedir. Bu etkileşimler, seçmenlerin siyasi süreçlere daha fazla dahil olmasını ve seçimlerde daha bilinçli kararlar almasını sağlayabilir. Örneğin, sosyal medya üzerinden yapılan canlı yayınlar ve sanal toplantılar, adayların seçmenlere politikalarını ve vaatlerini doğrudan anlatmalarına imkan verir. Bu tür etkileşimler, seçmenlerin adaylarla kişisel bir bağ kurmalarını ve politik süreçlere daha aktif katılımlarını teşvik eder (Dursunoğlu, 2017 s.1579-1585).

Sosyal medya kampanyalarının başka bir önemli yönü ise, geniş kitlelere ulaşma kapasitesidir. Facebook, Twitter, Instagram gibi platformlar, milyonlarca kullanıcıya ev sahipliği yapar ve bu platformlarda yapılan paylaşımlar, kısa sürede viral hale gelebilir. Bu

durum, politik mesajların geniş kitlelere hızla yayılmasını sağlar. Ayrıca, sosyal medya, seçmenler arasında topluluk duygusu yaratma ve bu topluluklar üzerinden mobilizasyon gerçekleştirme potansiyeline de sahiptir. Seçmenler, benzer düşüncelere sahip diğer bireylerle bağlantı kurabilir ve sosyal medya grupları veya etiketler (#hashtags) aracılığıyla örgütlenebilirler (Stemler, 2015 s.1-15). Ancak sosyal medya kampanyalarının seçmen mobilizasyonundaki etkileri her zaman olumlu değildir. Yanlış bilgilendirme ve manipülasyon, sosyal medya platformlarında yaygın problemler arasında yer alır. Yanıltıcı veya yanlış bilgilerin yayılması, seçmenlerin yanılgıya düşmesine ve yanlış kararlar almasına neden olabilir. Ayrıca, sosyal medya kampanyaları, bölücü ve kutuplaştırıcı mesajların yayılmasına da zemin hazırlayabilir. Bu tür içerikler, toplum içindeki mevcut çatışmaları ve gerilimleri daha da artırabilir (Dursunoğlu, 2017 s.1579-1585).

Sosyal medya kampanyaları, modern siyasetin ayrılmaz bir parçası haline gelmiştir ve seçmen mobilizasyonu üzerinde önemli etkilere sahiptir. Bu kampanyalar, seçmenlerle etkileşimi artırma, bilgi sağlama ve topluluk oluşturma kapasitesi ile dikkat çekerken, aynı zamanda yanıltıcı bilgilendirme ve toplumsal kutuplaşma gibi riskleri de barındırır. Bu nedenle, sosyal medya kampanyalarının etkilerini anlamak ve bu platformların siyasi süreçlerdeki rolünü değerlendirmek, devam eden araştırmaların ve politika yapıcıların dikkatini gerektiren bir konudur. Bu bağlamda, sosyal medya stratejilerinin etkili kullanımı, bilinçli seçmen katılımını teşvik ederken, aynı zamanda demokratik süreçlerin sağlığını korumak için dikkatli bir şekilde yönetilmesi gerekmektedir (Fidan, 2016 s.10-22).

Youtube'un Etkileşim ve Katılımcı Kültüre Etkisi

YouTube, 2005 yılında kurulduğunda, kişisel videoların paylaşılması amacıyla hizmet vermeye başlamış olan sıradan bir platformdu. Ancak zamanla kullanım kolaylığı ve erişilebilirliği sayesinde geniş bir kullanıcı tabanını çekmeyi başardı ve içerik çeşitliliği arttıkça eğlence ve eğitim merkezi haline gelmiştir. Bu evrilmeler, platformun sonunda haber ve politik içerik için de önemli bir mecra olmasını sağlamıştır. Akıllı telefonlar ve uygun fiyatlı kameraların yaygınlaşmasıyla birlikte, sıradan vatandaşlar da haber ve görüşlerini paylaşmak amacıyla YouTube'u kullanmaya başlamış, bu durum yurttaş gazeteciliğini ön plana çıkarmıştır (Öztürk, 2017).

Siyasi figürler ve partiler, YouTube'un sunduğu imkanları hızla keşfetmiş ve bu platformu siyasi mesajlarını yaymak için etkin bir şekilde kullanmaya başlamışlardır. Barack Obama'nın 2008 başkanlık kampanyası, bu durumun dikkate değer bir örneğidir. YouTube gibi dijital

platformlar, filtelenmemiş ve geniş çaplı mesaj yayılımına olanak sağlayarak, Arap Baharı başta olmak üzere, çeşitli sosyal ve politik hareketlerde merkezi bir rol oynamıştır. 2019 yılı itibarıyla YouTube, özellikle medyadaki çoğulculuk eksikliği nedeniyle Türkiye’de siyasi söylem için önemli bir platform haline gelmiştir. İstanbul Büyükşehir Belediyesi seçimleri sürecinde, adaylar geleneksel medya filtrelerini aşarak seçmenlerle doğrudan etkileşim kurmak için bu platformu kullanmıştır (Öztürk vd., 2020).

YouTube üzerinde siyasi içerik türü, izleyicilerin ilgisini çekmek için gelişmiş hikaye anlatımı, görsel efektler ve hedefe yönelik mesajlar eklenmesiyle evrimleşmiştir. Platformun algoritmaları, siyasi içerik tüketimini şekillendirerek izleyicilere hangi videoların önerildiğini belirlemekte ve bu durum, kamuoyunu etkileme potansiyeline sahiptir. Bununla birlikte, yanlış bilgi ve propaganda yayılması nedeniyle YouTube, içerik denetimi ve etik sorumluluklarla ilgili ciddi sorunlarla karşı karşıya kalmıştır. İfade özgürlüğü ile zararlı içeriği düzenleme ihtiyacı arasındaki dengeyi sağlamak, platform için sürekli bir zorluk teşkil etmektedir (Akyol, 2015).

YouTube'un başlangıcı bir video paylaşım platformu olarak gerçekleşmiş olup, siyasi iletişimde önemli bir güç haline gelerek kamuoyu ve demokratik süreçler üzerindeki etkisiyle giderek artan bir dikkat çekmiştir. Özellikle 2019 Türkiye yerel seçimlerinde, İstanbul Büyükşehir Belediyesi seçimleri bağlamında, YouTube'un siyasi kampanyalar ve seçmen etkileşimi için vazgeçilmez bir araç haline geldiği gözlemlenmiştir. Bu evrimsel süreç, YouTube'un bilginin tüketimi ve paylaşımı konusunda dijital çağın dinamiklerini yansıttığı gibi, dünya çapında siyasi ortamlar ve katılımcı kültürlerin şekillenmesindeki rolünü daha da belirginleştirme potansiyeline sahiptir (Çağlak & Pekcan, 2022 s.275-294).

Babala TV'nin değerlendirilmesi, YouTube'un siyasetteki geleceğine dair entegre ve kapsayıcı iletişim biçimlerinin öne çıkabileceğine işaret etmektedir. Canlı yayınlar, etkileşimli özellikler ve sanal gerçeklik kullanımının yaygınlaşması, politikacılara seçmenlerle yeni iletişim yolları sunabilir. Ayrıca, YouTube'un eğitici ve bilgilendirici siyasi içerik sunma kapasitesinin artması muhtemeldir; bu kapsamda derinlemesine analizler, gerçekleri doğrulama videoları ve uzmanlarla işbirlikleri siyasi söylemin kalitesini artırabilir. Platformun diğer sosyal medya araçlarıyla entegrasyonunun güçlenmesi beklenmekte olup, bu durum siyasi iletişim ve seçmen katılımını teşvik eden kapsamlı dijital kampanyalara zemin hazırlayabilir. Gelecekte YouTube, kullanıcı katılımını ve geri bildirimini destekleyen yorum analizleri, izleyici anketleri ve etkileşimli soru-cevap oturumları gibi gelişmiş araçlar sunabilir; bu da platformun

katılımcı kültürü teşvik edici rolünü güçlendirecektir. Ancak YouTube, özellikle siyasi içerikler bağlamında içerik düzenlemesi ve etik meseleler gibi süregelen zorluklarla karşılaşacaktır. Bu zorlukların üstesinden gelmek platformun siyasi söylemde güvenilir ve demokratik bir araç olarak rolünü sürdürmesi için kritik önem taşımaktadır (İli, 2023 s.484-505).

YouTube'un basit bir video paylaşım platformundan siyasi iletişimde önemli bir oyuncuya evrimleşmesi, katılımcı kültür ve seçmen etkileşimindeki derin etkilerini ortaya koymaktadır. 2019 Türkiye yerel seçimleri, özellikle İstanbul Büyükşehir Belediyesi yarışı, bu platformun siyasi anlatıları nasıl şekillendirebileceğini ve seçmenlerle anlamlı bağlantılar kurabileceğini göstermiştir. YouTube'un gelecekteki siyasi potansiyeli büyük olmakla birlikte, bu potansiyel bazı sorumlulukları ve zorlukları da beraberinde getirmektedir. Dijital çağda siyasi katılım için YouTube'un dinamik, kapsayıcı ve sorumlu bir araç olarak hizmet vermesi, bu zorluklar arasında dikkatli bir şekilde manevra yapılmasını gerektirecektir. Teknolojinin ilerlemesiyle birlikte, artırılmış gerçeklik ve sanal gerçeklik gibi özelliklerin entegrasyonu, siyasi içerik tüketiminde devrim yaratabilir ve bu da sürükleyici ve etkileşimli deneyimler sunabilir. YouTube'un küresel erişimi, çok çeşitli hedef kitlelere yönelik içeriklerin oluşturulmasını zorunlu kılar. Farklı dillere, kültürlere ve siyasi bağlamlara uygun içerik adaptasyonları, platformun küresel çekiciliğini ve siyasi iletişimde etkinliğini artıracaktır (Çağlak, 2019 s9-22).

YouTube, küresel bir platform olarak hizmet verirken, yerel siyasetteki rolü, İstanbul seçimlerinde gözlemlendiği üzere, küresel erişimini yerelleştirilmiş içerikle dengeleme ihtiyacını vurgulamaktadır. İçerik yaratıcılarına gerçeğe dayalı ve sorumlu siyasi içerik üretmeleri için teşvik edilmesi büyük önem taşımaktadır. Bu, sadece ılımlılık politikalarını değil, aynı zamanda yaratıcıların çalışmalarının siyasi söylem ve kamuoyu üzerindeki etkileri konusunda bilinçlendirilmelerine yönelik girişimleri de içermelidir. YouTube algoritmalarının içerik görünürlüğü ve kullanıcı katılımında önemli bir rol oynaması nedeniyle, bu algoritmaların potansiyel önyargılara karşı dikkatli bir şekilde yönetilmesi gerekmektedir. Algoritmaların yanlışlıkla aşırıcı görüşleri desteklememesi veya farklı görüşleri bastırmaması, platformun dengeli ve adil kalmasında kritik bir öneme sahiptir (Söğüt, 2019 s.87-105).

YouTube'un siyasi iletişim alanında güçlü bir araç olarak ortaya çıkışı, dijital medyanın dönüştürücü gücünü göstermektedir. İstanbul'daki 2019 yerel seçimleri, platformun seçmen etkileşimleri ve katılımcı kültür üzerinde nasıl etkili bir faktör haline geldiğini açıkça

sergilemektedir. Platform, teknolojik gelişmelere ve kullanıcı beklentilerine uyum sağladıkça, siyasi söylemleri şekillendirme ve vatandaşları küresel çapta etkileşime geçirme potansiyelini artıracaktır. İçerik düzenlemeleri, teknolojik yenilikler ve etik meselelerle başa çıkabilme, YouTube'un demokratik süreçte olumlu ve etkili bir rol oynamaya devam etmesi açısından önem taşımaktadır. YouTube'daki siyasi iletişimin geleceği, dijital kamusal alanda yeni bir etkileşim, temsil ve söylem çağını müjdeleyen büyük umutlar vaat etmektedir (İli, 2023 s.484-505).

Platform, geleneksel medya bekçiliğinin ötesine geçerek adayların mesajlarını seçmenlere doğrudan iletmelerine imkan tanımış, bu da seçmenlerle daha otantik bağlantılar kurulmasını sağlamıştır. Siyasi partiler ve adaylar, YouTube'u hedefli reklamlar, video manifestoları ve interaktif canlı yayınlar gibi yenilikçi kampanya stratejileri için kullanmış, bu yöntemlerin seçmenlerle etkili bir şekilde iletişim kurmada ve ilgilerini çekmede başarılı olduğu gözlemlenmiştir (Doğan, 2020 s.204-220).

Seçim kampanyalarına dair viral videolar ve anlar, kamuoyunu önemli ölçüde etkileme gücüne sahip olup siyasi söylemin merkezine oturmuştur. Ancak platform, yanlış bilgilerin yayılması ve içerik öneri algoritmalarının potansiyel önyargıları gibi zorluklarla karşı karşıya kalmıştır. Bu durum, seçmenlerin tükettiği bilgilerin kalitesi ve güvenilirliği konusunda endişeleri artırmıştır. Buna karşın Babala TV aracılığıyla YouTube geniş bir erişim sağlasa da, dijital uçurum hala endişe verici bir sorun olarak kalmaktadır. Çevrimiçi siyasi içeriğe tüm seçmen kesimlerinin erişiminin sağlanması, adil bir seçim süreci için kritik öneme sahiptir (Kaplan, 2021; İli, 2023 s.484-505).

YouTube'un 2019 Türkiye yerel seçimleri bağlamında etkileşim ve katılımcı kültür üzerindeki etkisi derinlemesine incelendiğinde, platformun sadece seçmen katılımını artırma ve bilginin demokratikleşmesine katkıda bulunma gibi işlevlerinin ötesinde, daha dinamik ve katılımcı bir siyasi kültürün oluşumuna olanak tanıdığı görülmektedir. Özellikle, Babala TV gibi doğrudan iletişim kanalları ve çeşitlendirilmiş içeriklerle güçlenen yurttaş gazeteciliği aracılığıyla, İstanbul'daki siyasi söylem ve kamuoyu üzerinde önemli bir etki yaratmıştır (İli, 2023 s.484-505). Kara ve Isman (2019) çalışmalarında, platformun siyasi katılımı teşvik etme potansiyeline işaret etmekte, ancak yanlış bilgilendirme gibi mevcut zorlukların ve adil erişim ihtiyacının, gelecekteki siyasi olaylarda YouTube'un potansiyelinden tam anlamıyla yararlanılabilmesi için ele alınmasının zorunlu olduğunu vurgulamaktadırlar.

Babala TV'nin örneği üzerinden YouTube'un siyasi katılımındaki rolü, modern demokrasilerde medya platformlarının işlevselliğini yeni bir boyuta taşımaktadır. Bu platform, adaylar ve seçmenler arasında açık bir diyalog kurulmasını, farklı bakış açılarının sergilenmesini ve doğrudan etkileşimi teşvik ederek demokratik değerlerin ve ilkelerin pekiştirilmesine katkı sağlamaktadır (İli, 2023 s.484-505). Koçak (2020) tarafından yapılan analizler, YouTube'un siyasi iletişim aracı olarak evriminin, siyasi kampanyaların dönüşümünü ve katılım stratejilerinde yenilikçiliği, hesap verebilirliği ve uyarlanabilirliği nasıl teşvik ettiğini ortaya koymaktadır.

YouTube'un özellikle genç demografiler arasında kazandığı popülerlik, genç seçmenlerin siyasi süreçlere katılımlarını destekleyen kritik bir araç haline gelmesine neden olmaktadır. Bu platform, genç seçmenlere siyasi bilgilere erişim sağlama ve tartışmalara aktif katılım gösterme konusunda kendilerini güvende hissetmeleri için önemli bir alan sunmaktadır. Babala TV aracılığıyla gerçekleştirilen etkileşimler, YouTube'un sadece ulusal düzeyde değil, uluslararası alanda da katılımcı kültürü nasıl şekillendirdiğine dair önemli bir örnek teşkil etmektedir. Bu durum, platformun dünya çapında siyasi katılımın gerçekleşme biçimlerine model oluşturabileceğini göstermektedir. İlerleyen teknolojiyle birlikte YouTube, içerik denetleme politikalarını ve algoritmalarını geliştirerek yanlış bilgilere karşı mücadeleyi sürdüreceği ve içerik kalitesini korumaya yönelik önlemleri artıracaktır. Öztürk (2017), ifade özgürlüğü ile sorumlu içerik arasındaki dengenin sağlanmasının, platformun siyasi katılımındaki geleceği açısından kritik olduğunu belirtmektedir. Bu bağlamda, YouTube'un demokrasideki yerinin, yanlış bilgi, gizlilik ve güvenlik gibi meydan okumaların üstesinden gelmek amacıyla hükümetler, sivil toplum kuruluşları ve akademisyenler ile işbirliği içinde daha da geliştirilmesi gerekebileceği öngörülmektedir (İli, 2023 s.484-505; Doğan, 2020 s.204-220).

Bu tür ortaklıklar sorumlu siyasi katılımı teşvik edebilir. Dijital okuryazarlığı ve medya okuryazarlığını teşvik etmek, kullanıcıların YouTube'da karşılaştıkları siyasi içeriği eleştirel bir şekilde değerlendirebilmelerini sağlamak açısından çok önemli olacaktır. Eğitim girişimleri, kullanıcıların daha sorumlu ve akıllı bir şekilde etkileşimde bulunmalarını sağlayabilir. YouTube'un diğer dijital platformlarla entegrasyonu daha kusursuz hale gelebilir, platformlar arası etkileşimi mümkün kılabilir ve siyasi mesajların etkisini artırabilir. Babala TV kapsamında çerçevesinde YouTube'un 2019 Türkiye yerel seçimlerinde görülen etkileşim ve katılımcı kültür üzerindeki etkisi, YouTube'un modern demokrasideki önemini altını çizmektedir. Babala TV değerlendirildiğinde YouTube, siyasi aktörler ile halk arasında açık

diyalog, çeşitli içerik ve doğrudan etkileşim için bir platform sağlayarak siyasi söylemi ve kamuoyunu şekillendirmede önemli bir rol oynamaktadır (İli, 2023 s.484-505; Öztürk vd., 2020).

Geleceğe baktığımızda YouTube'un politikada sorumlu kullanımı, zorlukların üstesinden gelme ve dijital okuryazarlığı teşvik etme yönündeki devam eden çabalarla birleştiğinde, canlı ve katılımcı bir demokratik toplumu teşvik etme konusunda YouTube'un tüm potansiyelinden yararlanma açısından hayati önem taşıyacaktır. YouTube'un demokrasiye etkisi İstanbul Büyükşehir Belediyesi ile sınırlı değil; vatandaşların hükümetlerle etkileşimini ve demokratik süreçlere katılım şeklini yeniden şekillendirmeye devam ettiği daha geniş küresel siyasi manzaraya kadar uzanmaktadır. YouTube'un siyasi etkileşim üzerindeki etkisi ulusal sınırları aşmaktadır (Sezgin, 2019 s.21-47).

Küresel siyasi anlatıları şekillendirmede, çeşitli konulardaki uluslararası tartışmaları etkilemede ve dünyanın dört bir yanından aktivistlerin ve liderlerin küresel izleyicilerle bağlantı kurması için bir platform sağlamada etkili olmuştur. Bununla beraber YouTube, kullanıcıların farklı bölgelerdeki içeriklere erişmesine ve kendi bakış açılarından farklı bakış açılarıyla etkileşime geçmesine olanak tanıyarak kültürler arası anlayışı desteklemektedir. Bu, empatiyi, hoşgörüyü ve küresel meselelere ilişkin daha geniş bir bakış açısını teşvik etmektedir. Bu çerçevede bu platform, iklim aktivizminden insan hakları savunuculuğuna kadar uluslararası siyasi hareketlerin merkezinde yer almaktadır. YouTube, küresel koordinasyona ve bilginin hızla yayılmasına olanak tanıyarak değişimi savunanların sesini güçlendirir (Olkun ve Sarıtaş, 2021 s.179-199).

YouTube, siyasi içeriklerin düzenlenmesi ve denetlenmesi alanında sürekli karşılaştığı zorluklarla mücadele etmektedir. İfade özgürlüğü ile sorumlu içerik yönetimi arasında denge sağlamak, karmaşık ve sürekli değişen bir ihtiyaç olarak öne çıkmaktadır. Siyasi katılımın arttığı bu platformda, kullanıcı gizliliği ve veri güvenliğinin sağlanması giderek daha fazla önem kazanmaktadır. Kişisel bilgilerin korunması ve veri kötüye kullanımının önlenmesi, YouTube'un öncelikli sorumlulukları arasında yer almaktadır. Platform, yanıltıcı bilgiler ve sahte haberlerle mücadelede sürekli bir dikkat gerektirir. Yanıltıcı veya zararlı siyasi içeriklerin hızla tespit edilip müdahale edilmesi için uzmanlarla ve doğrulayıcılarla işbirliği içinde çalışması büyük önem taşımaktadır. Ayrıca, YouTube kullanıcılarının medya okuryazarlığını ve eleştirel düşünme yetilerini geliştirmelerine yardımcı olacak eğitimler

sunabilir. Böylece kullanıcılar güvenilir kaynakları ayırt etme ve siyasi bilgilerin doğruluğunu değerlendirme konusunda daha bilinçli hale gelirler (Argın, 2021).

Dijital içeriğin üretim ve dolaşımının giderek dijital bir yapıya bürünmesi ve ağ mantığına göre şekillenmesi, emek faaliyetlerinde önemli değişikliklere neden olmaktadır. Medya endüstrisi, bu dönüşüm sürecinde merkezi bir rol oynamakta ve maddi olmayan emek üzerine kurulu yeni üretim sistemlerini biçimlendirmektedir. Sosyal ağlarda yaratılan içerikler, maddi olmayan emek birikimi sonucunda medya endüstrisi tarafından işlenmekte ve kullanıcı verileri maddi çıkarlar için kuruluşlara satılmaktadır (Karaca, 2021). YouTube, küresel siyasi katılımı şekillendirmede ve kültürlerarası anlayışı geliştirmede büyük bir güç haline gelmiştir. Platform, demokratik değerleri teşvik ederken, içerik düzenlemesi, veri güvenliği ve dezenformasyon ile mücadele gibi zorlukların üstesinden gelmek zorundadır. Bu süreçte, kullanıcılar ve politika yapıcılar değişen siyasi katılım ortamına uyum sağlamak ve YouTube'un demokraside oynadığı rol, vatandaşların hükümetleriyle etkileşim biçimlerini ve küresel demokratik süreçlere katılımlarını şekillendirmekte önemli bir yere sahiptir (Armutcu, 2023).

Transmedya markalaşması, markanın bir anlatı biçimi olarak kurgulanmasını gerektirir. Marka, bir başkahraman veya ana karakter kadar, yan karakterlere de ihtiyaç duyan bir yapıda olabilir. Transmedya markalaşmasının, ürün bazında değil, bir kişilik olarak bile ele alınabileceği görülmektedir (Karcı, 2018). 21. yüzyılda yapılan araştırmalar, dijital medya platformlarının insan hayatına ve kültürüne etkilerini ve bu platformların bireylerin gündelik yaşam pratiklerini nasıl kolaylaştırdığını incelenmektedir (Uyanık, 2023).

Sonuç

Dijital ve sosyal medya, son yıllarda uluslararası seçim süreçlerine etkisi bakımından dikkat çeken önemli faktörler arasında yer almaktadır. Bu medya platformları, seçmen davranışlarını ve kamuoyu oluşumunu önemli ölçüde etkileyebilmekte, adayların kampanya stratejilerini şekillendirmede kritik bir role sahip olabilmektedir. Özellikle Youtube açık oturumları, Facebook, Twitter, Instagram gibi sosyal medya araçları, siyasi iletişimde merkezi bir konuma yükselmiştir. 2019 yılı verileri baz alındığında sosyal medya kullanımı son derece yüksek seviyededir. Youtube, ABD halkının %73'ü tarafından kullanılmakta ve bunu %69 ile Facebook, %37 ile Instagram takip etmektedir. Twitter her 5 yetişkin tarafından kullanılmakta, Whatsap ve Snapchat da önemli oranda kullanıcıya sahiptir (Pew Research Center, 2019). Ortalama 1 saatte her bir yetişkin kullanıcı en az bir kez bu platformlardan en

az birine giriş yapmakta ve günde ortalama 1 kez post (paylaşım) yapmaktadır (eMarketer, 2019). Sonuçta bu platformlar aracılığıyla siyasal etkileşimin yüksek olduğu görülebilmektedir. Youtube'un siyaset alanındaki rolüne dair çalışmalar da zamanla artmıştır. 2012 Amerikan başkanlık seçimleri, televizyon reklamları ile Youtube videolarını karşılaştıran çalışmalar, televizyon reklamlarının daha negatif içeriklere sahip olduğu ve siyasi tartışmaları daha fazla tetiklediği, Youtube reklamlarının ise daha çok adayların kişisel özelliklerine odaklandığını göstermektedir.

Siyasi partiler, hangi videoların daha fazla etkileşim aldığını ve hangi demografik gruplardan daha fazla izlendiğini analiz ederek, gelecekteki içeriklerini bu bilgiler doğrultusunda şekillendirir. Buna ek olarak, YouTube reklamları, siyasi kampanyaların vazgeçilmez bir parçası haline gelmiştir. Partiler, YouTube üzerinden hedeflenmiş reklam kampanyaları yürüterek belirli demografik gruplara ulaşmayı hedefler. Bu reklamlar, genellikle seçmenleri bilgilendirme, onları oy kullanmaya teşvik etme ve rakip adaylar hakkında negatif bilgiler sunma amacı taşır. Reklam içerikleri, stratejik olarak seçim dönemlerinin kritik zamanlarında yoğunlaştırılarak, maksimum etki sağlamak üzere tasarlanır. Youtube, siyasi iletişimin modern yüzünü temsil etmekte ve partiler ile liderler için yeni iletişim kanalları ve stratejiler geliştirmekte önemli bir rol oynamaktadır.

Bu araştırma, siyasi kampanyalarda yeni iletişim teknolojilerinin nasıl entegre edildiğini ve siyasal reklamların seçmen üzerindeki etkilerini daha derinlemesine anlamak için yeni çalışmalar yapılmasının gerekliliğini vurgulamaktadır.

Genel olarak söz konusu seçimler ve sonraki yerel ve genel seçimler, hükümetlerin ve aynı zamanda diğer partilerin de sosyal medya ve özellikle Youtube kanallarını sürece dahil ederek kitleleri etkilemeyi hedeflediği seçimler olarak görülmektedir. Kimi zaman bir video, kimi zaman short olarak bilinen birkaç saniyelik bir gösterim ve kimi zaman diğer yöntemler, söz konusu etkileşimi arttırarak seçimlere doğrudan ya da dolaylı olarak etki edebilmiştir.

Kaynakça

Acar, N. (2024). Yeni medya araştırmalarında sosyal ağ analizi: "kavramlar, ölçütler, yaklaşımlar". İletişim Bilimi Araştırmaları Dergisi, 4(2), 167-179.

Aghaei, S., Nematbakhsh, M.A. and Farsani, H.K. (2012). Evolution of the World Wide Web: From WEB 1.0 to WEB 4.0. International Journal of Web & Semantic Technology, 3, 1-10.

Akyol, M. (2015). Seçim Kampanyalarında Sosyal Medya Kullanımı: Facebook Ve 2014 Cumhurbaşkanlığı Seçimleri, *Elektronik Sosyal Bilimler Dergisi*, Cilt 14 Sayı 55, 98 - 114

Argın, E. (2021). Algı, Sosyal Algı Ve Algı Yönetiminin Sosyal Medyada Kullanımı, *İksad Yayınevi*, 1 - 134

Armutcu, B. (2023). Dijital Pazarlamada Sosyal Medya Ve Seçmen Tercihi İlişkisi, 1 -

Aygül, E. (2013). Yeni Medyada Nefret Söyleminin Üretimi: Bir Toplumsal Paylaşım Ağı Olarak Facebook Örneği. (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi). Gazi Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Ankara.

Barlas, N. (2018). Siyasal iletişimde dijitalleşme: 24 Haziran 2018 cumhurbaşkanlığı seçimleri üzerine karşılaştırmalı bir twitter analizi. *Yeni Medya Elektronik Dergisi*, 5(3), 269-285.

Bayraktutan, G., Binark, M., Çomu, T., Doğu, B., İslamoğlu, G., ve Aydemir, A. T. (2014). Siyasal iletişim sürecinde sosyal medya ve Türkiye’de 2011 seçimlerinde Twitter kullanımı. *Türk Dünyası Sosyal Bilimler Dergisi*, 2014, No:68, 59-96.

Çağlak, E. (2019). “Aktif Vatandaş Haberciliği ve Sosyal Medyada Kimlik Oluşumu”. *Kavramdan Pratiğe Kimlik İnşası*. Ed. Yasin Söğüt. Ankara: Sonçağ Yayınları.

Çağlak, E., & Pekcan, G. E. (2022). Politik Gündemi Takip Aracı Olarak Youtube: Babala TV Örneği. *Kültür Araştırmaları Dergisi*(13), 275-294. <https://doi.org/10.46250/kulturder.1109536>

Çelik, R. (2022). Siyasal Pazarlama Uygulamalarının Seçmen Tercihleri Üzerine Etkileri (Ankara İli Örneği). *Aksaray Üniversitesi İktisadi Ve İdari Bilimler Fakültesi Dergisi*, 14(1), 47-66. <https://doi.org/10.52791/aksarayiibd.1032766>

Çıldan, C., Ertemiz, M., Küçük, E., Tumuçin, H. K., Albayrak, D., (2012) “Sosyal Medyanın Politik Katılım ve Hareketlerdeki Rolü”, *Akademik Bilişim Konferansı, Şubat2012*, [İnternet ab.org.tr/ab12/bildiri/205.doc](http://internet.ab.org.tr/ab12/bildiri/205.doc)

Çopur, H., & Baykan, D. (2020). ABD’de 59. başkanlık yarışının galibi Joe Biden kimdir? 17 Ekim 2022 tarihinde <https://www.aa.com.tr/tr/abd-baskanlik-secimleri-2020/abdde-59-baskanlik-yarisinin-galibi-joe-biden-kimdir/2035759#>

D'Haenens, L., Jankowski, N., & Heuvelman, A. (2004). News in Online and Print Newspapers: Differences in Reader Consumption and Recall. *New Media & Society*, (6), içinde (s.s. 363-382).

Doğan, Ş. (2020). Siyasal Pazarlama İletişimde Beden Dili: 31 Mart 2019 Türkiye Yerel Seçimleri'ne Yönelik Bir Çözümleme. *Turkish Online Journal of Design Art and Communication*, 10(2), 204-220.

Durna, T. ve Kubilay, Ç. (2010). Söylem Kuramları ve Eleştirel Söylem Çözümlemeleri, Durna (Ed.), *Medyadan Söylemler* (ss. 47-84). İstanbul: Libra Kitapçılık ve Yayıncılık.

Dursunoğlu, İ. (2017). Sosyal Medya ve Siyasal Davranış İlişkisi. Süleyman Demirel Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi Dergisi Y.2017, C.22, Kayfor15 Özel Sayısı, s.1579-1585.

English, K., Sweetser, K. D., & Ancu, M. (2011). YouTube-ification of Political Talk: An Examination of Persuasion Appeals in Viral Video. *American Behavioral Scientist*, 55(6), içinde (s.s. 733-748).

Erdem, R. (2009). Sosyal Medya Araçlarının (Web 2.0) Kamu Hizmetleri ve Uygulamalarında Kullanılabilirliği. *Türkiye Bilişim Derneği*, 116, 96-101.

Fatali, A. (2020). Sosyal Medya Ve Demokrasi: Türkiye-Abd Karşılaştırılması, Yüksek Lisans Tezi, 1 - 106

Fidan, Z. (2016). Teknoloji ve siyasal iletişim seçim kampanyalarında yeni iletişim teknolojilerinin kullanımı. İstanbul: Literatürk Academia.

Filiz, U. (2019). Seçmen Davranışını Etkileyen Sosyo-Psikolojik Faktörler: Pamukkale Üniversitesi Örneği, Yüksek Lisans Tezi, 1 - 171

Gibson, R. K., Margolis, M., Resnick, D., & Ward, S. (2001). Election Campaigning on the WWW in the US and UK: A Comparative Analysis. The Annual Meeting of The American Political Science Association,'da sunulan bildiri. San Francisco, CA, Ağustos. pro.harvard.edu/papers/038/038007GibsonRach.pdf

Grant, W. J., Moon, B. & Grant, J. B. (2010) 'Digital Dialogue? Australian Politicians' Use of The Social Network Tool Twitter', *Australian Journal of Political Science*, 45 (4), içinde (s.s.579-604).

Hennessy, C., ve Martin P., (2006). Blogs, the Mainstream Media, and the War in Iraq. The Annual Meeting of the American Political Science Association'da sunulan bildiri, Philadelphia, PA, 31 Ağustos.

Ifukor, P. (2010). Elections or Selections? Blogging and Twittering the Nigerian 2007 General Elections. Bulletin of Science, Technology & Society 30(6) içinde (s.s. 398–414).

İli, B. (2023). Dijital Siyaset Aracı Olarak 'YouTube': 'Babala TV' 'Mevzular Açık Mikrofon' Programına Yönelik Bir Araştırma. Etkileşim(12), 484-505. <https://doi.org/10.32739/etkileşim.2023.6.12.230>

Jenkins, H. (2006). Convergence culture: Where old and new media collide. New York University Press.

Jenkins, H. ve Thorburn, D. (2003) Democracy and New Media. Cambridge: MIT Press.

Kaplan, T. (2021). Seçmenlerin Sosyal Medya'nın Politik Etkililiği Algısı Ve Sosyal Medyada Politik Davranışlarının Demografik Faktörler Yönünden Analizi; Karabük Örneği, Yüksek Lisans Tezi, 1 – 12

Kara, N. Isman, A. (2019). Sosyal Medyanın Seçmen Tercihleri Üzerindeki Etkisi, International Distance Education Conference, 1 – 59

Karaca, P. (2021). Sosyal Medya Çağında Dijital Emek Kavramı Ve Ticari Bir Medya Platformu Olarak Google, Aksaray İletişim Dergisi, Cilt 3, Sayı 1, 1 – 34

Koçak, C.M. (2020). Siyasal Tercihler Üzerinde Medyanın Rolü: Trabzon Örneği, Uluslararası Sosyal Araştırmalar Dergisi, Cilt 13, Sayı 69, 1 – 9

London, S. (1993). Teledemocracy vs. Deliberative Democracy: a Comparative Look at Two Models of Public Talk. Journal of International Computing and Technology, 3(2), içinde (s.s. 33-55).

Madsar, S. (2021). Politik iletişim aracı olarak sosyal medya: 2018 cumhurbaşkanlığı seçimlerinde adayların Twitter kullanımını. mediarts: Medya ve Sanat Çalışmaları Dergisi, 1, 61-85.

Murthy, D. (2013). Twitter: Social Communication in the Twitter Age. Cambridge:Polity Press.

Olkun, E. O., & Sarıtaş, H. (2021). Haberde Objektiflik Tartışmaları: 31 Mart 2019 Yerel Seçimleri Örneği. Selçuk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi(46), 179-199. <https://doi.org/10.52642/susbed.905092>

Önday, Ö. (2019). Web 6.0: Journey From Web 1.0 To Web 6.0. Journal of Media & Management. 1(1): 1-6.

Özden, A. T. (2022). 1.0'dan 5.0'a Dünya: Web, Pazarlama, Endüstri Ve Toplum. Journal of Business in The Digital Age, 5(1), 29-44. <https://doi.org/10.46238/jobda.1003371>

Öztürk, D. ve Zeybek, B. (2019). Siyasal İletişim Kampanya Aracı Olarak Video İçerik Paylaşım Ağı YouTube: 23 Haziran 2019 İstanbul Yerel Seçimi Üzerine Bir Değerlendirme. Türkiye İletişim Araştırmaları Dergisi, 35, ss. 92-114.

Pew Research Center (2019). Share of U.S. Adults Using Social Media, Including Facebook, Is Mostly Unchanged Since 2018. Technical report

Sezgin, S. (2019). Yerel Siyasette Kadın Temsili: 31 Mart 2019 Yerel Seçimleri: Kırklareli İli Örneğinde Bir Değerlendirme. Trakya Üniversitesi İktisadi Ve İdari Bilimler Fakültesi E-Dergi, 8(2), 21-47.

Simon, L.D. (2000). NetPolicy.com: Public Agenda for a Digital Word. Maryland: John Hopkins University Press.

Söğüt, Y. (2019). “Yeni Hayat Önerisi Bağlamında Kimlik İnşası ve Medya”. Kavramdan Pratiğe Kimlik İnşası. Ed. Yasin Söğüt. Ankara: Sonçağ Yayınları.

Stemler, S. E. (2015). Content analysis. R. A. Robert A. Scott, S. M. Kosslyn ve M. C. Buchmann. Emerging trends in the social and behavioral sciences: An Interdisciplinary, Searchable, and Linkable Resource (s. 1-14). Wiley Online Library.

Uyanık, G. (2023). Dijital Medya Platformlarını Henry Jenkins'in Kavramları Üzerinden Okumak. Etkileşim, 11, 432-444.